

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

20/3606-5

28. januar 2021

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 i 2021

Klima- og miljødepartementet viser til klager fra Rovviltets røst 15. november 2020, fra Fosen Naturvernforening 25. november 2020 og fra NOAH 4. desember 2020 over Rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak 29. oktober 2020 om kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) i 2021.

Klima- og miljødepartementet viser til at gaupebestanden for første gang på åtte år er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger. Antallet ynglinger i region 6 har de siste årene ligget over bestandsmålet på 12 årlige ynglinger. Departementet legger vekt på at den kvoten rovviltnemnda har vedtatt for jakt på gaupe i region 6 i 2021 mest sannsynlig vil medføre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Departementet opprettholder derfor rovviltnemndas vedtak. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Rovviltnemnda i region 6 vedtok 29. oktober 2020 kvote for kvotejakt på gaupe i 2021. Vedtaket ble påklaget av Rovviltets Røst 15. november 2020, av Fosen Naturvernforening 25. november 2020 og av NOAH 4. desember 2020. Rovviltnemnda i region 6 behandlet klagen fra Rovviltets Røst og Fosen naturvernforening 8. desember 2020 og opprettholdt sitt tidligere vedtak. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding 15. januar 2021. Klagen fra NOAH er sendt direkte til Klima- og miljødepartementet og således ikke vurdert av rovviltnemnda og Miljødirektoratet.

Klagernes anførsler

Rovviltets røst peker på at gaupebestanden for første gang på åtte år er over det nasjonale ynglemålet, med totalt 66,5 registrerte ynglinger, men at gaupebestanden i Sverige er redusert de siste årene. De viser til at antall familiegrupper av gaupe registrert sesongen

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

2019/2020 i region 6 er 15 (15,3 i gjennomsnitt siste tre år) og understreker at to av disse ynglingene deles med henholdsvis region 7 Nordland og Sverige. De mener reduserte tap av beitedyr må vektlegges mer. Rovviltets Røst ber nemnda om å redusere kvoten til 15 gauper hvorav 5 hunndyr.

Fosen naturvernforening påpeker i sin klage at selv om den nasjonale bestanden av gaupe nå er rett over det nasjonale bestandsmålet med totalt 66,5 ynglinger, så er bestanden i Sverige mindre enn tidligere. Slik er det samlet sett en nedgang i bestanden i Skandinavia. Prognosen i NINA rapport 1846-2020 viser at region 6 har ca. 30 % sjanse for at bestanden ligger under det regionale bestandsmålet på 12 ynglinger før jakt i 2021. Med bakgrunn i prognosemodellen påpeker Fosen Naturvernforening at kvoten ikke må beregnes med tanke på å redusere bestanden, men for å holde den på det estimerte antall familiegrupper som prognosemodellen estimerer. Foreningen mener blant annet det maksimale en kan ta ut for å holde bestanden på bestandsmålet er 16 gauper, derav 4 hunndyr, og at det ikke må åpnes for kvotefri jakt. I hunndyrkvoten inngår hunndyr i alle aldrer og regioner og ingen reservekvote.

NOAH påpeker at gaupe er en sterkt truet art på Norsk Rødliste for arter 2015. For første gang på åtte år ligger den norske gaupebestanden over det nasjonale bestandsmålet av 65 årlige familiegrupper. Samtidig ligger hele gaupebestanden i Skandinavia på samme nivå som i fjor. Etter tallene fra Rovdata ligger gaupebestanden i regionene 2, 3 og 6 over bestandsmålet, men antall familiegrupper har egentlig gått ned i regionene 3, 4 og 6, sammenlignet med 2019. I regionene 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og 5 (Hedmark) ligger bestanden under de regionale bestandsmålene. Rovviltnemnda i region 5 har anbefalt Miljødirektoratet å ikke åpne for kvotejakt på gaupe i 2021. NOAH mener at det å tillate kvotefri jakt på gaupe som er en sterkt truet art, vil ikke være i samsvar med naturmangfoldloven § 5 og § 6, jf. føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9. Det vil være i strid med naturmangfoldloven å tillate kvotejakt i regionene 3 og 6 hvor antall familiegrupper har gått ned. I tillegg er kvoten på 70 dyr av en bestand som består av omtrent 390 dyr, for høyt. Etter Naturindeks 2020 ligger indeksen for gaupe mellom 0,03- 0,18 – dette viser at gaupe er forvaltet veldig intenst slik at den ikke kan oppfylle sin økologiske rolle som toppredator i norsk natur.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda har i sitt vedtak redegjort for gjeldende regelverk, forvaltningsplanen for rovvilt i regionen og for bestandssituasjonen for gaupe. Videre har de gitt oversikt over gaupeskader på sau. I sin innstilling sier sekretariatet for nemnda blant annet:

"På grunn av høy reproduksjonsevne vil en gaupebestand naturlig vokse raskt under gunstige livsbetingelser. Når livsbetingelsene forverres vil dyras kondisjon reduseres, noe som fører til at produktiviteten reduseres samtidig som dødeligheten i bestanden øker. Bestanden vil da hurtig reduseres. En gaupebestand vil derfor naturlig variere betydelig i størrelse over tid, og mer enn de andre store rovdyrartene. Denne dynamikken er kjent hos mange arter og er særlig utpreget hos arter som er tilpasset et ustabilt næringstilbud. Kullstørrelsen varierer ofte fra år til år, og er trolig avhengig av fødetilgangen. Ved god fødetilgang er det sannsynlig at flere to års gamle hunngauper reproducerer. I slike tilfeller vil det da bli færre «nye» eldre hunner som reproducerer påfølgende år. I år med dårlig fødetilgang vil færre hunner produsere, samtidig som ungedødeligheten vil være høyere. Utvandring av individer er også erfaringsmessig større i områder med begrensede matressurser (Andersen m.fl. 2003). Antallet ynglinger fra år til år kan derav

varierte mye mer enn den reelle bestanden gjør. I år med lav ynglesuksess vil en relativt sett høste en større del av produksjonsdyra i en bestand, enn en vil gjøre i år der mange voksne hunngauper går til yngling. Bestanden av gaupe i region 6 Midt-Norge har vært over bestandsmålet siden 2013, og hovedutfordringen har vært å få bestanden ned til bestandsmålet på 12 familiegrupper. I NINA-rapport 1846-2020 er prognosen for bestanden i region 6 før jakt 2020 estimert å være på 14,0 familiegrupper. Hvilket tilsier at nemnda nå kan fatte et vedtak om en kvote som medfører at bestanden kommer ned på bestandsmålet. Det er derfor aktuelt å vite omtrent hvor store uttak man kan ha for å nå bestandsmålet. Nilsen m.fl. (NINA Rapport 774-2011) har i sin prognosemodell for bestanden av gaupe i Norge estimert at et uttak av voksne hunndyr bør ligge rundt 0,43 % pr. familiegruppe for med størst sannsynlighet vil gi en stabil bestandsutvikling. Hvis bestanden hadde ligget på bestandsmålet på 12 familiegrupper betyr dette en hunndyrkvote på fem voksne hunndyr. Gjennomsnittlige registrerte familiegrupper de siste tre årene er på 15,3 familiegrupper, noe som er over bestandsmålet for region 6. I henhold til NINA rapporten må en anta at bestanden før kvotejakt i 2021 har gått noe ned, men at den fortsatt er over bestandsmålet. Prognosemodellen i NINA-rapport 1846-2020 estimerer at bestanden vil ligge på 14 [9.8 - 19.0] familiegrupper før kvotejakt i 2021. Prognosen antyder ca. 30 % sjanse for at regionens bestandsmål blir liggende under bestandsmålet på 12 familiegrupper. Hvis prognosemodellen følges bør det tas 1,27 gauper pr. familiegruppe, noe som utgjør 18 gauper (6 voksne hunndyr (0,43 x antall familiegrupper)) for å holde en bestand på 14 familiegrupper stabil (NINA-rapport 774 - 2011). Med en estimert bestand på 14 familiegrupper vil det derfor være rom for et høyere uttak av antall gauper og voksne hunndyr enn det som prognosemodellen tilsier, slik at bestanden kan reduseres ned til bestandsmålet på 12 familiegrupper. I deler av region 6, hovedsakelig i Indre Namdal er det erfaringsmessig netto innvandring av gaupe, noe som tilsier at kvoten i disse områdene kan settes høyere. NINA-rapport 774 - 2011 er en beskrivelse av prognosemodellen. I fjorårets oktobermøte (sak 26/19) ba rovviltnemnda om en vurdering om hvorfor region 6 til tross for relativt store kvoter de siste årene ikke kommer ned på bestandsmålet på 12 ynglinger. Forvaltning av arter med få dyr er utfordrende detaljforvaltning. Små bestander er påvirket av tilfeldig variasjon av demografi i mye større grad enn store bestander. Antallet felte gauper godt over det prognosemodellen estimerer. og annen avgang (tabell 1) likevel har bestanden holdt seg godt over bestandsmålet med 17 ynglinger i 2015, 14,5 i 2016, 18,5 i 2017, 15,5 i 2018 og 2019, samt 15 i 2020. Årsaken til at bestanden ikke kommer ned på bestandsmålet på 12 årlige ynglinger kan skyldes flere faktorer, blant annet næringstilgangen, innvandring, samt tidsforsinkelsen ved at en tar utgangspunkt i fjorårets familiegruppetellinger når årets kvoter skal fastsettes. Dette er i utgangspunktet faktorer som skal hensyntas av prognosemodellen. Bestanden før jakta i 2021 er estimert til å ligge svakt over bestandsmålet, men effekten av kvotejakta sist vinter (2020) vil ikke bli registrert før kommende vinters registreringer av familiegrupper. Sist vinters uttak av 8 voksne hunngauper ligger noe over NINAs anbefalte uttak av voksne hunngauper for å holde bestanden stabil, noe som tilsier at bestanden kan ha gått ned fra situasjonen før jakt i 2020 (15 familiegrupper) til før jakt i 2021. Samtidig har de reelle bestandsregistreringene for region 6, hatt en tendens til å treffe litt over estimatet til prognosemodellen. Sekretariatet legger til grunn bestandsutvikling, avgangen av gauper de siste tre årene samt skadesituasjonen, og finner å anbefale en total kvote for områdene med kvotejakt på 28 dyr hvorav maksimalt 10 voksne hunndyr. Startkvote foreslås til 24 dyr hvorav 8

voksne hunndyr for årets jakt, samt en reservekvote på 4 dyr hvorav 2 kan være voksne hunndyr. Det settes samtidig en begrensning på uttaket av voksne hunndyr innenfor forvaltningsområdet i hvert av fylkene."

Rovviltnemnda i region 6 fattet følgende vedtak:

"Kvotejaksområdene følger de definerte yngleområdene i forvaltningsplanen godkjent av rovviltnemnda den 22. mars 2018.

Det åpnes for kvotefri jakt i hele Møre og Romsdal utenfor forvaltningsområdet, samt i kommunene Oppdal og Røros i Trøndelag.

I de øvrige delene av region 6 åpnes det for kvotejakt. Totalkvoten for områdene som omfattes av kvotejakt settes til 30 gauper, hvorav maksimalt 10 voksne hunndyr.

o Startkvote på 26 gauper, hvorav 8 voksne hunngauper

o Reservekvote på 4 gauper, hvorav 2 kan være voksne hunngauper

Startkvoten fordeles til avgrensede kvotejaksområder som følger:

Forvaltningsområdet i Møre og Romsdal: 4 gauper (hvorav maks 2 voksen hunn)

Delområde A: Tingvoll og den delen av Sunndal som er nord for Driva: 1

Delområde B: Øvrige deler av forvaltningsområdet i Møre og Romsdal: 3

Delområdene slås sammen 1. mars 2021.

Forvaltningsområde i Trøndelag: 8 gauper (hvorav maks 3 voksne hunndyr)

Delområde A: Heim, Orkland, Rindal, fastlandsdelen av Hitra: 4

Delområde B: De deler av forvaltningsområdet som er fra Steinkjer og nordover: 3

Delområde C: Øvrige deler av forvaltningsområdet sør for Steinkjer: 1

Delområdene slås sammen 1. mars 2021.

Områdene utenfor forvaltningsområdet for gaupe i Trøndelag, med unntak av områdene omfattet av kvotefri jakt: 14 gauper

Delområde A: Indre Namdal: 9

Delområde B: Fosen: 3

Delområde C: Øvrige deler av Trøndelag utenfor forvaltningsområdet: 2

Delområdene slås sammen 1. mars 2021.

Reservekvote

Av totalkvoten settes det av 4 gauper, hvorav 2 voksne hunndyr som reservekvote. Det skal ikke tildeles dyr av reservekvoten dersom oppdaterte bestandsvurderinger ikke tilsier det, og det skal legges særlig vekt på påviste gaupeskader på rein og påviste familiegrupper av gaupe ved eventuell tildeling. Reservekvoten kan tildeles til områder som har fylt startkvoten og/eller til områder som ikke har hatt startkvote. Rovviltnemnda vil ta stilling til bruk av reservekvoten i slutten av februar/begynnelsen av mars 2021."

Miljødirektoratets faglige tilråding

I sin faglige tilråding sier Miljødirektoratet blant annet:

"Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger. Miljødirektoratet har i sin faglige tilråding lagt vekt på NINA rapport 1846 med rapporterte tall for bestandsstatus i 2020, data i Rovbase og regionale og nasjonale prognoser for utviklingen i gaupebestanden.

Om overvåking av gaupe og bestandssituasjonen i Norge Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1846, Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2020, gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2018, 2019 og 2020 er det registrert henholdsvis 57,5, 55 og 66,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis. Antall registrerte familiegrupper i 2020 tilsvarer en bestand på omkring 393 dyr (95 % CI = 326–460) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2020 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 viser en oppgang på 22 % i antall gauper på landsbasis i forhold til i 2019. Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for første gang på åtte år er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Om overvåking av gaupe og bestandssituasjonen i Region 6

Bestandsovervåkinga av gaupe i region 6 – Møre og Romsdal og Trøndelag viser en stabil bestand på i overkant av 15 familiegrupper de 5 siste årene. Med ett unntak, i 2013, har bestanden vært over bestandsmålet på 12 årlige ynglinger. Registreringene før 2014 er ikke direkte sammenlignbare med registreringene etter fordi det er benyttet ulike metodikk. I 2018 og 2019 ble det registrert 15,5 familiegrupper, og i 2020 ble det registrert 15 familiegrupper (Figur 1). Tre års gjennomsnitt av antall familiegrupper (15,3) viser at regionen er over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet. En bestand på 15 familiegrupper tilsvarer ca. 90 dyr i regionen, og er bestandsstørrelsen før reproduksjonssesongen inneværende år."

"Om gaupas forventede utvikling i Norge og region 6:

Norsk institutt for naturforskning (NINA) introduserte i 2011 en prognosemodell for beregning av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Modellen kan benyttes til å forutsi bestandsstørrelse av gaupe fremover i tid, samt å beregne hvilken effekt ulike jaktuttak vil ha på bestanden før jakt den påfølgende vinteren. Dette som en hjelp til å redusere utfordringene med å stabilisere utviklingen av gaupebestanden, siden en tidligere har vært nødt til å ta utgangspunkt i fjorårets familiegruppetellinger når årets kvoter skal fastsettes. Modellen baserer seg på tidsserien med tellinger av familiegrupper og uttak av gauper bakover i tid for å beregne en prognose fremover i tid.

Prognosemodellen kan anvendes til å gi estimatet på hvilket uttak, i forhold til antall familiegrupper i bestanden, som vil føre til stabil bestandsutvikling (verken vekst eller nedgang) fra ett år til det neste. For voksne hunndyr estimerer modellen at et uttak bør ligge rundt 0,43 % pr. familiegruppe, og for antall gauper bør uttak ligge på 1,27 per familiegruppe. Det er viktig å understreke at usikkerheten i estimatene til modellen blir større for de regionspesifikke prognosene. Her er antall familiegrupper mindre, og i enkelte regioner snakker vi om svært små tall. Dette betyr at den usikkerheten som eksisterer rundt observasjoner av familiegrupper spiller en større rolle jo mindre tall man opererer med, og videre er små bestander mer påvirket av tilfeldige variasjoner i f.eks. fødsels- og dødsrater. Rovviltnebdene 1, 2, 3 og 6 har til sammen vedtatt en kvote på 26 hunndyr, og Miljødirektoratet vedtok en kvote på 3 hunndyr for region 7 og 3 hunndyr for region 8. Til sammen utgjør dette en total kvote på 32 hunndyr i Norge. Basert på antall familiegrupper påvist før jakt i 2020 og kjent uttak av voksne hunndyr i 2020, gir prognosemodellen et estimat på 70 familiegrupper på landsbasis og før jakt i 2021.

Modellberegningene viser at det ikke er sannsynlighetsovervekt at et uttak av 30 voksne hunndyr totalt i Norge i 2021 fører til at bestanden havner under det nasjonale bestandsmålet i 2022 (Figur 1, -37 % sannsynlighet for at bestanden er under 65 årlige ynglinger). Miljødirektoratet viser til at en total kvote på 32 hunndyr i regioner med mål om yngling av gaupe vil redusere gaupebestanden ytterligere ned mot det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger. Ut fra modellen er det en risiko for at antall familiegrupper ved neste års yngling kan havne under 65 familiegrupper av gauper, men vi anser likevel det som mest sannsynlig at bestanden vil være i tråd med det nasjonale bestandsmålet."

" Prognosemodellen estimerer et antall på 14 familiegrupper av gaupe før jakt i 2021 i region 6. Ved en bestandsstørrelse på 14 familiegrupper beregner modellen at man kan ta ut 18 individer, hvorav 6 hunngauper, for å holde bestanden stabil på 14 ynglinger. Det vil derfor være rom for et høyere uttak av antall gauper og voksne hunndyr enn det som prognosemodellen tilsier, slik at bestanden kan reduseres ned mot bestandsmålet på 12 familiegrupper. Etter at prognosen ble utarbeidet er det registrert 3 døde gauper i region 6, 1 voksen hann, 1 voksen hunn og en unge av ukjent kjønn. Den voksne hunnen blir belastet jaktkvoten."

" Tatt utgangspunkt i prognosen for antall familiegrupper før jakt i 2021 og anbefalt høstingsrate for å holde en stabil bestand ved bestandsmålet for region 6, mener Miljødirektoratet at et uttak på 10 hunndyr gir en akseptabel risiko for oppnåelse av bestandsmålet i regionen 2022. Miljødirektoratet understreker at usikkerheten i prognosen er stor på regionnivå."

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 6 i 2021, anser Miljødirektoratet det som mest sannsynlig at en effektivisering av vedtatte kvotestørrelse på 30 dyr, hvorav maksimalt 10 hunndyr 1 år eller eldre vil medføre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken behandles etter viltloven § 9, naturmangfoldloven §§ 16 og 77, og rovviltforskriften §§ 4, 7 og 11. Departementet legger, i henhold til naturmangfoldloven § 7, i sin vurdering prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 og § 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 trekkes inn i skjønnsvurderingen. Det samme gjelder naturmangfoldloven § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 er ikke relevant i denne saken, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Klagen fra NOAH er sendt direkte til Klima- og miljødepartementet og er derfor ikke vurdert av rovviltnemnda og Miljødirektoratet. Departementet legger til grunn at klagen fra NOAH ikke inneholder vesentlig andre momenter enn det som fremkommer i de andre klagene, og at deres klagegrunner derfor er vurdert både av nemnda og Miljødirektoratet.

Det er et vilkår for jakt på gaupe at best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at gaupe produserer et høstingsverdig overskudd, jf. naturmangfoldloven § 16 tredje ledd. Videre

følger det av naturmangfoldloven § 16 fjerde ledd at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på skade som arten gjør.

For gaupe har rovviltnemnda myndighet til å fatte vedtak om kvoter for jakt når bestanden, basert på et treårs gjennomsnitt av bestandsstatus, ligger over bestandsmålet, jf. rovviltforskriften §§ 7 og 11. Rovviltnemnda skal i forbindelse med kvotefastsettelsen bl.a. gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling, og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jf. kommentarene til rovviltforskriften § 7 annet ledd.

Ved behandlingen av St. meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, fastsatte Stortinget nasjonalt bestandsmål for gaupe på 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Gjennom ny stortingsbehandling våren 2011 ble bestandsmålet for gaupe videreført, jf. rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011)) punkt 2.1.7. Videre går det fram av rovviltforliket at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Det nasjonale bestandsmålet er fordelt på syv av de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. For region 6 er bestandsmålet 12 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav f. Rovviltnemnda i region 6 har i forvaltningsplanen fordelt det nasjonalt fastsatte bestandsmålet i delmål for hvert fylke. Ved vurdering av måloppnåelse ser departementet på det totale antall registrerte familiegrupper i regionen som helhet, men vurderer også kvotefastsettelsen opp mot de regionalt fastsatte delmålene.

Gaupe er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2015. Når det gjelder bestandssituasjonen for gaupe, vises det til informasjon fra Rovdata (Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt). Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Rovdata er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1846, Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2020, gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2018, 2019 og 2020 er det registrert henholdsvis 57,5, 55 og 66,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis. Antall registrerte familiegrupper i 2020 tilsvarer en bestand på omkring 393 dyr (95 % CI = 326–460) i Norge. Dette er bestandsstørrelsen før kvotejakta i 2020 og før reproduksjonssesongen. Bestandsestimatet før jakt i 2020 viser en oppgang på 22 % i antall gauper på landsbasis i forhold til i 2019. Direktoratet konstaterer at gaupebestanden for første gang på åtte år er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Som det fremgår av Miljødirektoratets faglige tilråding har gaupebestanden i region 6 har ligget over bestandsmålet på 12 familiegrupper de senere årene. Tre års gjennomsnitt av antall ynglinger viser at regionen er over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet, og nemnda har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe.

Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Kravet i nml. § 8 er dermed oppfylt.

Departementet mener at det i denne saken foreligger tilstrekkelig kunnskap. Departementet har derfor tillagt føre-var-prinsippet i nml. § 9 liten vekt.

Naturmangfoldloven § 5 sier at målet er at artene og deres genetiske mangfold skal ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. På rovviltfeltet må forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene, og forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Når det gjelder gaupe er prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning konkretisert i rovviltforskriften § 3 og § 4 og i den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, foreligger det betydelig kunnskap om den samlede belastningen som arten blir utsatt for. Utover enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom, skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Departementet har tillagt prinsippet om samlet belastning stor vekt i denne saken, da vedtaket vil bidra til at vi når bestandsmålet for gaupe på landsbasis, jf. naturmangfoldloven § 10.

Departementet viser til at vedtaksmyndigheten skal vurdere eventuelle uttak blant annet ut fra hensynet til å komme så nær de regionale bestandsmålene som mulig. I kommentarene til § 7 i rovviltforskriften heter det at kravet til presisjon øker jo nærmere ned mot det nasjonale bestandsmålet den aktuelle rovviltart forvaltes. Kravet til presisjon i kvotefastsettelsen er lik uansett om man ligger under eller over bestandsmålet.

Det følger av naturmangfoldloven § 14 første ledd at tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser. Naturmangfoldloven § 14 annet ledd slår fast at det ved vedtak i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur. Vedtaket gjelder kvotejakt i områder der det foregår reindrift, og departementet anser at vedtaket berører samiske interesser direkte. Rovviltnemnda har redegjort for skade- og konfliktsituasjonen for beitenæringen i regionen. Departementet legger til grunn at rovviltnemndas vedtak blant annet er fattet på bakgrunn av potensialet for gaupeskadene på beitedyr, og andre viktige samfunnsinteresser er tillagt stor vekt, jf. naturmangfoldloven § 14.

Miljødirektoratet anser det som mest sannsynlig at en effektuering av vedtatte kvotestørrelse på 30 dyr, hvorav maksimalt 10 hunndyr 1 år eller eldre vil medføre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Departementet er enig i dette.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet viser til at gaupebestanden for første gang på åtte år er over det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger. Antallet ynglinger i region 6 har de siste årene ligger over bestandsmålet på 12 årlige ynglinger. Departementet legger vekt på at den kvoten rovviltnemnda har vedtatt for jakt på gaupe i region 6 i 2021 mest sannsynlig vil medføre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte

bestandsmålet for regionen. Departementet opprettholder derfor rovviltnemndas vedtak. Klagene er dermed ikke tatt til følge.
Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 6
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Trøndelag

Adresseliste

NOAH

Fosen
Naturvernforening
NOAH for dyrs
rettigheter
Rovviltets Røst
Norge

Ytre Ringvei 32

7100

RISSA

Dronningensgate 13

0152

OSLO

KOPPI